

Nr. 25. 3. mar. 2010

Mange hurtigt tilbage i job efter masseafskedigelse, side 1

Ledighed for nyuddannede akademikere er historisk lav, side 3

Stor forskel på jobcentrenes brug af effektiv aktivering, side 5

Mange hurtigt tilbage i job efter masseafskedigelse

36 procent er selvforsørgende igen 3 måneder efter masseafskedigelserne på nogle af landets største virksomheder.

Det viser nye tal fra

Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Når nogle af landets største virksomheder fyrer en stor del af medarbejderne samtidigt, frygter mange en lang periode uden job. Men faktisk er 36 procent selvforsørgende igen tre måneder efter fratrædelse.

Godt 2.700 medarbejdere er fratrukket fra nogle af landets største virksomheder i 2009. Det er virksomheder som Danfoss og Vestas. Knap 1.000 af dem var igen selvforsørgende 3 måneder efter. Det svarer til 36 procent.

Status 3 måneder efter fratrædelse ved masseafskedigelser

Status	Procent
Selvforsørgende	36
Ledige	34
Pension (inkl. efterløn og FØP)	4
Sygedagpenge	5
Uddannelse (SU og voksenlærlinge)	3
Andet	18
I alt	100

Note: Tabellen viser andel personer, der er selvforsørgende eller ledige 4 uger i træk 3 måneder efter, de er fratrukket i perioden 1. til 3. kvartal 2009 i forbindelse med masseafskedigelser. Pension, sygedagpenge og uddannelse viser andelen af personer, der er på ydelsen i

den sidste af de 4 uger 3 måneder efter fratrædelse. Kategorien "andet" består primært af kombinationer af ledighed og selvforsørgelse mv. Kilde: Beskæftigelsesregionerne, Beskæftigelsesministeriets løbsdatabase DREAM og egne beregninger.

Niels Westergård-Nielsen, professor ved Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, har forsket i, hvad der sker med personer, som bliver fyret blandt andet i forbindelse med masseafskedigelser. Ifølge ham stemmer resultaterne godt overens med forskningen.

"Men jeg havde nok ikke forventet, at det ville se så relativt godt ud i en periode, hvor tilbageslaget i økonomien er så voldsomt som nu", siger han.

2 ud af 3 i job efter 1 år

Generelt vil 2 ud af 3 afskedigede være i job igen efter 1 år. Det viser Niels Westergård-Nielsens forskning.

"Alt andet lige vil de masseafskedigede dog være bedre til at finde job end andre. Det er et af hovedresultaterne – også i international forskning. Jeg kan ikke se, hvorfor det ikke også skulle blive tilfældet med de netop masseafskedigede i jeres undersøgelse," siger han.

Der er flere forklaringer på, hvorfor masseafskedigede har nemmere ved at finde job end andre.

”Hovedforklaringen er, at personer, der er fyret i forbindelse med en masseafskedigelse, er gode folk, som kan noget. Det er attraktiv arbejdskraft for andre virksomheder,” forklarer Niels Westergård-Nielsen.

Derudover mener han også, at mange vil finde job i en række nye virksomheder, der opstår i kølvandet på nedskæringerne i store virksomheder.

”De nye virksomheder samler jobs og businessområder op efter nedskæringer og lukninger. Det så man for eksempel ved nedskæringerne på værfterne i Frederikshavn og Aalborg. Her opstod efterfølgende mange nye virksomheder inden for skibsindustrien. De nye virksomheder udnyttede de fyredes kompetencer og kunnen,” forklarer Niels Westergård-Nielsen.

Om analysen

I analysen indgår masseafskedigelser på virksomhederne MAN Diesel, Danfoss, Sauer-Danfoss, Linak, LM glasfiber og 6 forskellige Vestas-virksomheder. I alt 2.717 personer som er fratrukket i perioden 1. til 3. kvartal 2009.

I forbindelse med masseafskedigelse – såkaldte varslingssager – skal virksomhederne underrette beskæftigelsesregionen.

Beregningerne i artiklen er baseret på beskæftigelsesregionernes informationer om personer omfattet af varslinger på 11 større danske virksomheder i 2008 og 2009. Fratrukkelserne skal være sket i perioden 1. til 3. kvartal 2009. Oplysningerne er kørt sammen med Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM. Dermed er det muligt at opgøre status på personerne 3 måneder efter fratrukkelsen.

Ledighed for nyuddannede akademikere er historisk lav

Selvom det seneste års økonomiske tilbageslag har gjort det sværere for nyuddannede akademikere at finde job, så er deres ledighed fortsat historisk lav. Det viser nye tal.

Nyuddannede akademikere, de såkaldte dimittender, er, ligesom mange andre grupper på arbejdsmarkedet, blevet mere ledige det seneste år.

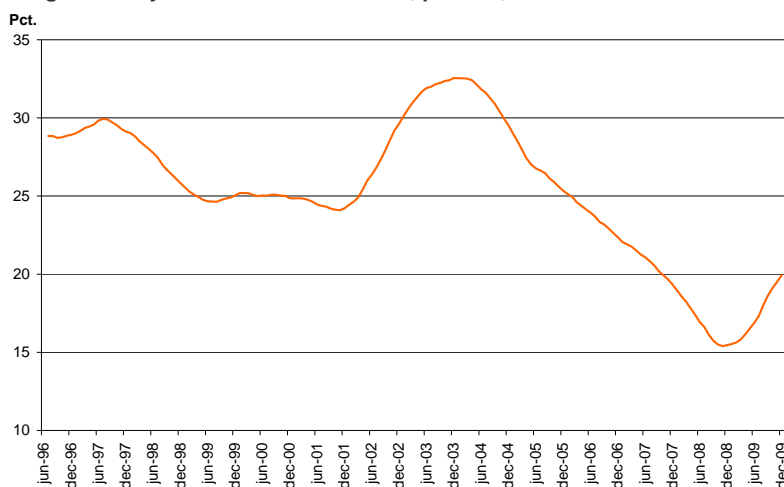
Men nye tal for dimittendledigheden fra Akademikernes Centralorganisation (AC) viser, at de er meget mindre ramt af ledighed, end de har været ved tidligere tilbageslag.

Omkring årsskiftet 2009/2010 lå dimittendledigheden på 20 procent. Det lyder måske umiddelbart som et højt tal, men faktisk er dimittendernes ledighed i dag lavere, end den har været på noget tidspunkt fra 1996 og frem til midten af 2007.

Og andelen, der er ledige, er fortsat markant lavere end under lavkonjunkturen i 2003-2004, hvor omkring hver tredje dimittend stod uden job. Stigningen i ledigheden er heller ikke kraftigere end under sidste lavkonjunktur.

Ledighed for nyuddannede akademikere, procent, 1996-2009

Note: Tabellen viser den sæsonkorrigerede ledighedsprocent for akademikere, der er dimitteret inden for det seneste år.
Kilde: AC

Dimittendledigheden har, historisk set, altid været noget højere end ledigheden generelt. Det er ganske enkelt vanskeligere for nyuddannede end for personer med jobberfaring at finde et nyt job.

Til gengæld falder akademikernes ledighedsprocent hurtigt. Og efter få år er akademikere væsentligt mere i job end andre grupper på arbejdsmarkedet.

I december 2009 var ledighedsprocenten for akademikere, der har færdiggjort deres uddannelse for 5-9 år siden, 2,7 procent, mens ledighedsprocenten for arbejdsmarkedet som helhed lå på 5,8 procent.

Høj dimittendledighed kan være skadelig

Ifølge Michael Rosholm, der er professor og økonomisk vismand, viser internationale undersøgelser, at det kan være skadeligt for dimittender at skulle igennem en ledighedsperiode.

"Undersøgelserne indikerer, at hvis man bliver længerevarende ledig tidligt i ens karriereforløb, kan det betyde, at man må ende med at acceptere at tage et job, der ikke svarer til ens uddannelse. Man får simpelthen et dårligere karriereforløb, end man ellers ville have fået," siger Michael Rosholm.

Han peger dog også på, at dimittendledigheden også skal ses i lyset af, at nyuddannede kan få dagpenge på relativt attraktive vilkår. Det giver dem mulighed for i højere grad at vente på ønskejobbet end ellers.

Stor forskel på jobcentrenes brug af effektiv aktivering

Der er stor forskel på, hvor meget jobcentrene bruger virksomhedsrettet aktivering. Til trods for at det er den form for aktivering, som virker bedst. Det viser nye tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

For langt de fleste er aktivering via et job med løntilskud eller praktik på en virksomhed den korteste vej til job. Alligevel er der stor forskel på, hvor meget jobcentrene bruger netop den form for aktivering.

I nogle jobcentre er 17 procent af de ledige i virksomhedsrettet aktivering. Det svarer til én ud af 6 ledige. I andre jobcentre er der derimod kun tale om omkring 4 procent, svarende til én ud af 25 ledige.

På landsplan er 9 procent af de ledige i virksomhedsrettet aktivering.

Aktivering på virksomheder, jobcentre i top/bund, 2009

Jobcentre med mest aktivering

Jobcenter	Procent
Tønder	17
Aabenraa	17
Faaborg-Midtfyn	16

Jobcentre med mindst aktivering

Jobcenter	Procent
Rudersdal	3
Hillerød	4
Vejle	4

Note: Tabellen viser andelen af a-dagpengemodtagere og arbejdsmarkedsparate kontant- og starthjælpsmodtagere i løntilskud eller virksomhedspraktik ud af alle fuldtidspersoner på a-dagpenge eller kontant- og starthjælp (arbejdsmarkedsparate). Tabellen viser gennemsnittet for perioden januar til august 2009. Kilde: Jobindsats.dk

Det undrer Lars Skipper, lektor på Aarhus Universitet, at nogle jobcentre kun bruger virksomhedsrettet aktivering i et så lille omfang.

”Det er særdeles veldokumenteret, at netop den form for aktivering hjælper de ledige hurtigere tilbage på arbejdsmarkedet og samfundsøkonomisk set er billig. Så det er underligt, at jobcentrene ikke bruger ordningerne mere. Og tilsvarende er det selvfølgelig underligt, der ikke er flere virksomheder, som benytter sig af muligheden for at få arbejdskraft med løntilskud,” siger Lars Skipper.

Positive erfaringer i Aabenraa

I Aabenraa er jobcentret blandt de tre i landet, som har den højeste andel ledige i virksomhedsrettet aktivering.

Ifølge jobcenterchef, Henrik Kærgaard, har jobcentret haft meget fokus på den virksomhedsrettede indsats.

Han peger på, at nøglen til jobcentrets gode resultater bl.a. er, at de hele tiden er opmærksomme på at levere en hurtig og smidig service til virksomhederne.

”Det skaber i sig selv både jobåbninger og åbninger til nye virksomhedsaktiveringer. Virksomhederne bliver opmærksomme på, at de kan få hurtigt svar på deres henvendelse. Det gør, at de tænker os ind, når de skal besætte en stilling eller har brug for en ekstra hånd. Lykkes det for os, spredt det sig som ringe i vandet,” siger jobcenterchefen.

Ifølge ham er den metode, som virkelig skaber gode resultater, det, som jobcentret kalder 'straks-virksomhedsaktivering'.

"Metoden går ud på, at der iværksættes et intensivt forløb på maksimum 4 uger, hvor den ledige - i tæt samarbejde med jobcentrets jobkonsulenter - får til opgave

selv at finde en virksomhedspraktikplads eller endnu bedre et job. *Alle* de ledige, som indtil nu har deltaget i projektet, har som minimum fundet en praktikplads inden, de 4 uger er gået," siger Henrik Kærgaard.